

A figurálistól a meditatív festészetig

Kecskés András, a most harmincnyolc éves festőművész a kortárs magyar képzőművészetében máris rangot, elismerést vívott ki magának azzal, hogy a legértékesebb hagyományait folytatja, ugyanakkor a modern, filozofikus festészet egyik jeles képviselője. A József Attila Gimnázium egykori diákja ma is Újbudán él és alkot. Jelenleg a Scheffer Galériában és a Kapás utcai Leitner+Leitner Galériában is megtekinthető néhány frissen készült munkája.

A Bartók Béla út igencsak forgalmas részén egy II. emeleti műterembe invitált Kecskés András. A hirtelen berobbant kánikulának a régen épült házban nyoma sincs, a város zaja, lüktetése sem szüremkedik be a kertre nyíló ablakokon. A műteremben alig néhány Kecskés-kép van felakasztva, annál több a falak mentén befordítva, és kint az előszobában. A beszélgetés során azok is bekerülnek a műterembe, és a szemlélődés során kitárul, teljes valóságában megmutatkozik Kecskés András közel két évtizedes festői munkássága.

- Ön mikor döntött úgy, hogy a festészetet választja élethivatásnak?

- Későn, 17-18 éves koromban határoztam el, hogy festő szeretnék lenni, de azt is tudtam, hogy nehéz bekerülni a főiskolára. Harmadszorra sikerült, de keményen kellett dolgoznom azért, hogy a késői elhatározásból adódó lemaradásomat behozzam. Ha kicsit humorosabban közelítem meg a kérdést, már az óvodában is szépen festettem, vagyis gyerekkoromtól kezdve szeretem ezt a műfajt.

- A Magyar Képzőművészeti Főiskolán kik voltak a mesterei? Ki volt az, akinek a munkássága, emberi-művészi hitvallása ma is meghatározza festői törekvéseit?

- Megpróbálom a saját mondanivalómat, gondolataimat a festészet tiszta eszközeivel megformálni, beépítve azokat a művészettörténeti értékeket, melyeket a jelenkor festészeti problémáival természetes módon egyesíthetek. Ezek felsorolása kicsit hosszadalmas és bonyolult lenne e cikk keretein belül, azonban az első kérdésre válaszolva: főiskolai mestereim természetesen hatottak rám, sokat köszönhetek nekik. Első mesterem Nagy Gábor volt, majd Gerzson Pál és Magyar Márton.

- Mi az, amit a művészpédagógus, Gerzson Pál növendékeként követendőnek tart?

- Fontosnak tartom a festészet szeretetét, azonban ez nem elég, ha nem építjük biztos szakmai alapokra. Ha mindez megvan, még ez is kevés, ha nincs mondanivalónk, és nincs bennünk alázat az eddig létrehozott művészi értékek iránt.

- Nézem a falon a képeket: négy megkapóan szép, mézbarna, nem a hagyományos értelemben vett csendélet.

- Attól függ, hogy definiáljuk a műfajt. Én csak megpróbálok egy más megközelítési módot, mint amelyet a nagyközönség csendéletként aposztrofál. Kiemelek egy-egy

részletet, melyet újrakomponálok, ezáltal más mondanivalót adva egy már ismert motívumnak.

- ***Önállóan is megállják a helyüket?***

- Remélem. Az filozófiai probléma, hogy hol határozzuk meg a rész és egész határait. Ha alkotunk, szükségszerűen ki kell zárunk, illetve ki kell emelnünk dolgokat a valóságból, hogy közöljünk is valamit, ne csak ábrázoljunk.

- ***Egyfajta letisztult, mélyen átgondolt festészetet mutatnak ezek a képek.***

- Mielőtt hozzákezdek egy képhez, fejben megpróbálom végigjárni a festői megoldásokat, melyeket aztán alkotás közben folyamatosan felülbírálok. Ha valamit rosszul találtam ki, és nem állja meg a helyét, akkor azt a képet nem hagyom meg. Minden egyes képnél rá kell találnom a legmegfelelőbb megoldásra, ami néha hosszabb folyamat eredménye, mivel előre nem láthatom, hogy mely részeket kell elhagynom, és melyeket megtartanom.

- ***A figuratív képekkel mi volt a szándéka?***

- A mozdulat folyamatát, dinamikáját kívántam képbe sűríteni, illetve nagyon érdekelt az emberi test egyfajta festői absztrakciója. Én egy festői problémát, mint például az előbb említettet is, sokszor több képen keresztül járok körbe. Sorozatokat készítek, mert így teljes mértékben ki tudom meríteni azokat a gondolatokat, melyek egy-egy képből következnek.

- ***Mostani képei viszont már másfajta perspektívát mutatnak.***

- Változott a témaválasztásom, s annak a megközelítése másfajta festésmódot követelt. Mostani képeim puhábbak, levegősebbek, kevesebb színből épülnek.

- ***Mennyiben befolyásolja a munkáit a vizuális kultúra robbanásszerű változása?***

- Ami ma vizuális kultúrában történik, az sem az alkotót, sem a befogadót nem hagyja közömbösen. Nagymértékben hat mindenkire, hisz ez a célja. Egy festő viszont csak akkor tudja hitelesen beépíteni munkájába, ha alkatilag is van belső kényszere, indíttatása.

- ***Megmutatja a félkész munkáit barátainak, kollégáinak?***

- Félkész munkákat nem szívesen mutatok meg senkinek, mert nem szeretem, ha akár pozitív, akár negatív véleménnyel eltérítenek az általam elképzelt gondolattól. Ha azonban valakinek a kész munkával kapcsolatban van értékelhetően megfogalmazott véleménye, szívesen meghallgatom. Ha bizonytalan vagyok valamelyik elkészült munkámban, várok egy-két évet, aztán vagy festek rá egy másik képet, vagy megtartom.

- ***Lényeges, hogy a befogadó mit vár el egy festménytől?***

- Természetesen fontos, hogy egy alkotás befogadóra találjon, különben értelmét veszti a létrejötte, de a befogadói gesztus bonyolult mechanizmusként működik. Egy kép a befogadó számára mindig annyit rejt, amennyit ki tud olvasni belőle. Szerepet játszik a befogadó életkora, műveltsége és érzékenysége, illetve az ezekből következő nyitottsága a számára új dolgokra. A kortárs művészet keveseket vonz, de ebben sajnos az oktatás is felelős, mert a középiskolai tanulmányaik során a diákok előtt nem nyílik lehetőség megismerni a művészettörténet folyamatát, mely napjainkban is tart kortárs művészet címen.

- Az Ön pályáját még nehéz korszakokra osztani, viszont különböző időpontokban készült képei jól elkülönülnek egymástól.

- 1998-ig főként figurális festéssel foglalkoztam. 1999-től csendéleteket festettem kis és nagy méretben. Most pedig egyfajta meditatív tájbrázolás érdekel.

- Ez év márciusában Münchenben is bemutatkozhatott. Hogyan került erre sor?

- A Hotel Kempinski Münchenben először rendezett magyar napokat. A hotel vendégei tíz napon keresztül élvezhették a magyar konyha kulináris különlegességeit, emellett bemutatkozott a kortárs zene és képzőművészet, közöttük én is.

- 2004-ben Ön volt az egyik kurátora a festészet napi események egyik legjelentősebb programjának. Továbbra is részt vesz a kerület képzőművészeti életében?

- A Millenárison az Élő magyar festészet címmel került sor a kortárs festészeti tárlatra. A Magyar Képző-, és Iparművészek Szövetsége részéről én voltam a „Komplementer” című kiállítási rész kurátora. A rendezvény célja a kortárs festészetre való figyelemfelhívás, és egyfajta áttekintés volt. De a Festészet Napját 2005-ben is megrendezték, és a kerület remélhetőleg idén is megtartja. Ez kulturált kerület, sok tehetséges művésszel, de sajnos a kiállításoknak nincs megfelelő visszhangjuk. Úgy gondolom, az lenne az igazi, ha egy-egy kerületi kiállításról az egész fővárosban beszélnének. Nagyon örültem annak, hogy újra kinyit a Hadik Kávéház. Csakhogy már egyre kevesebbet hallani arról, hogy a vendéglátó-ipari egységek mellett marad hely a kiállításoknak vagy az előadó-művészetnek. Pedig a pesti oldalon a Ráday utca épp akkor kapta meg a Kultucca elnevezést, amikor a kocsmákkal együtt a kortárs zene, a képzőművészet is teret kapott.

- Úgy érzi, szemléletváltásra van szükség?

- Talán fiatalosabb megnyilvánulások, attraktívabb szervezés kellene, hiszen még mindig a régi beidegződéssel, lassú nyugalommal szerveződnek a dolgok. Pedig már utánunk is jön egy korosztály, amelyik teret kér és követel magának. Ők azért szorúlnak a margón kívülre, mert látják, hogy minket sem kérdeznek meg.

Deák Attila, Újbuda, 2006. július 12.